



B. 25.



ORATIO PANEGYRICA.

QUA  
SERENISSIMO PRINCIPI AC DOMINO,  
DOMINO

FRIDERICO  
WILHELMO,

REGNI BORVSSIAE HEREDI,  
MARCHIONI BRANENBVRGICO, ITI-  
DEMQVE, QVI EIVS GENTIS EST, ELECTORATVS, ET SV-  
PREMI ARAVSIENSIS PRINCIPATVS HEREDI, DVCI MAGDE-  
BVRGI, CLIVIAE, IVLIACI, MONTIVM, STETINI, POMERANIAE,  
CASSVBIORVM, VINIDORVM, ET IN SILESIA CROSNAE, BVRG-  
GRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADII, MINDAE,  
CAMINI, COMITI HOENZOLLERAE, MARCAE, RAVENSBER-  
GAE, LINGAE, MEVRSAE, BVRAE ET LEERDAMI, MAR-  
CHIONI VEERAE ET VLISSINGAE, DYNASTAE IN  
RAVENSTEIN, LAVENBVRG, BVTOW, ARLAY  
ET BREDA, CETERA,

PRINCIPI IVVENTVTIS,  
ACADEMIAE FRIDERICIANAE  
RECTORI MAGNIFICENTISSIMO,  
ET CLEMENTISSIMO DOMINO,  
PVBLICO EIVSDEM ACADEMIAE NOMINE

DE NATALI XV

FELICI SIDERE XV AVGVSTI MDCCCII

EXORTO,

SVBIECTISSIMA DEMISSISSIMAQVE DEVOTIONE  
GRATVLATVS EST

IOHANNES CASPAR KÖNIGK,  
ZEHDENICENSIS MARCHICVS.



Typis CHRISTOPH. ANDREAE ZEITLERI, ACAD. TYPOGR.

ORATIO PANEGYRICA

SERENISSIMO PRINCIPI AC DOMINO

FRIDERICO

WILHELMO

REGNI BORVSIAE HEREDI

MARCHIONI BRANEBVRGICO . ITI

DEMOVONTIVS CHRISTI RECTORATVS ET SV  
PRMI ARATVS HEREDI DVIT ANGE  
VATONIVS IN REGNO SVVETIAE  
CAVORVM INBOVVM ET IN SEEA CROVAE BVRO  
GRATIO NORREBERGIVS PRINCEPS HALLER TADU MINDAE  
GAMNI COMITI HONENOLLERAE MARCAE RAVENBERG  
GAVI LINGAE MEVSIAE BVRAE ET CERDAMIE MAR  
GIONI VERBAE ET VLSINGAE DVASTAE IN  
RATENSTEIN LAVENTIVS BVTONI AITAT

PRINCIPI FVNDATVS

ACADEMIAE FRIDERICIANAE

RECTORI MAGNIFICENTISSIMO

FRIDERICO FERDINANDO DOMINO

DE NATALIVS

FRIDERICI MAGNI PRINCEPS DEVOTIONIS

IOHANNES CASPAR KÖNIG



Typis CHRISTOPH ANDREAE WITTLERI ACAD TYPOGR



GRATVLATIO  
IN NATALI DECIMO QVINTO  
*SERENISSIMI IVENTVTIS PRINCIPIS*

**FRIDERICI WILHELMI,**  
REGNI BORVSSICI ET ELECTORATVS BRAN-  
DENBVRGICI HEREDIS, CETERA.



Vnc quoque bona verba di-  
cenda sunt, Auditores, & felici-  
cis omnis omnia peragenda.  
Illuxit enim hodie auspiciatissi-  
mus dies, qui nobis signum ad bene speran-  
dum extollit: Serenisimi IVENTVTIS  
PRINCIPIS, Heredis Regni Borussici &  
Electoratus Brandenburgensis, cetera,  
DOMINI nostri clementissimi, & huius  
FRIDERICIANAE Academiae RECTO-  
RIS MAGNIFICENTISSIMI; tanti,  
inquam, Principis & Spei publicae natalis ho-  
die illuxit, dies non minori religione ac cae-

A rimo-

rimoniis, quam quibus nuper natalem Serenissimi potentissimique REGIS ac PARENTIS, DOMINI nostri multo indulgentissimi, transegimus, colendus quoque & deuote celebrandus. Quanti enim nobis salus REGIS ac PATRIAE PATRIS esse debet, id est semper maximi facienda: tanta etiam sit PRINCIPIS IUVENTVTIS salus, quæ salutem nostram, manantem ex REGIS felicitate, sic nunc in Serenissimo PARENTE conseruat, ut aliquando ad seram posteritatem proferet, ac in futura propagabit tempora. Omnes cogitare & intelligere potestis, splendidissimi Auditores, quanto amore & quam tennerrimo adfectu hunc FILIVM, quem vnicum habet, quem suis & Maiorum vestigiis insistere videt, prosequatur, ut huius salus, huius indoles ad virtutem propensa, huius egregii & Regis Filio digni in optimis disciplinis & Regis exercitiis progressus magnum utique momentum in REGIS nostri stabilienda felicitate habeant, plurimumque ad salutem EIVS, ad hilaritatem, ad tranquillitatem animi, futura prospicientis,

tis, conferant. Hoc proprium est natalis Principum atque Regum, ut non in Gentis suæ aut Familiæ numero & capitibus læticia consistat, sed ad vniuersos, imperio illorum subiectos, etiam ad Socios & Amicos se transfundat, qui omnes gratulabundi illam lucem excipiunt, quia non ignorant, ex eius prosperitate suas quoque res seruari, & in maius meliusque idem talem proferri. Si enim priuatorum quisque sui conseruatione gaudet, quum recordatur annos, quos, Deo fortunante, exegerit: & cæli beneficia, sibi a prima ætate tributa, apud animum expendit; quanto magis lætari & triumphare omnes debemus, quum EIVS salutem conseruatam cogitamus, a quo infinita vis hominum suam olim salutem emanaturam sperat: & quem iam ad ILLIVS, a quo nostra est prosperitas, felicitatem voluptatemque animi tam ingens pondus adferre, & optimum statum adaugere videt. Et nos quoque, Auditores, sentimus ac videmus, quam necessariæ nos rationes officii publicæ faciendi circumstant atque vrgeant, sed hæc communes cum singulis imperio REGIS

BORVSSICI demissa reuerentia parentibus: præter quas nobis etiam sunt priuatæ & propiores, quam ceteris, causæ, cur hunc natalem diem religiosius solemniusque celebremus, quia illi natalem colunt **PRINCIPIS IVENTVTIS & Spei publicæ**, quod nec nos negligimus, sed cum illorum studio nostrum quoque promptissimum coniunctum esse volumus: nos autem præter id, quod commune cum aliis est, colimus etiam natalem **MAGNIFICENTISSIMI RECTORIS**, cuius serenitate hæc Academia illustratur, & splendorem suum, quem a tanta luce accipit, in vltimas terras dispergit, vt vbique in Germania & apud exteros tanta huius **FRIDERICIANÆ** fama sit & gloria, quanta vix antiquissimarum celeberrimarumque est, quæ circumcirca virtutum & doctrinarum sedes numerantur, & Musarum Gratiarumque domicilia. Hoc enim maxime die cogitare nos oportet, quam eximia & incomparabilis sit Serenissimi **REGIS & CONDITORIS** huius Academiae clementia, quod in spem Regni & tot populorum genitum **PRINCIPEM**,  
non



non solum quum conderet Academiam, fau-  
tissimo omine **RECTOREM** constituit, sed  
in nonum etiam adhuc annum eidem præ-  
esse, & splendorem nouis nouisque radiis  
augere, auctumque conseruare, benignissi-  
me & sine exemplo voluit. Documentum  
enim hoc ipsum est singularis amoris atque  
beneuolentiæ, quam seruat **REX** indulgen-  
tissimus erga hanc suam, quam condidit, &  
de suo nomine appellauit, **FRIDERICIA-**  
**NAM**: quam impense se fouere, eiusque com-  
modis atque incrementis intentum esse,  
nullo signo clarius ostendere, nullo pigno-  
re magis confirmare potuit, quam quod di-  
lectissimum **FILIVM**, quo nihil habet ca-  
rius, tot annis **RECTOREM** eidem clemen-  
tissime præfecit. Id quod non tantummo-  
do gloriosum est huic Academiae; sed cum  
primis etiam percommodum & salutare,  
quia sic **PRINCEPS** Serenissimus adfue-  
scit cum Musis nostris viuere, & quod a te-  
nera ætate consuevit, amorem suum aduer-  
sus illas, & benefaciendi studium, perpetuo  
est seruaturus: quia quo quis a teneris est  
imbutus amore ac consuetudine, eum per o-  
mnem

B

mnam

mnem ætatem seruat, nec vnquam potest  
dediscere, immo nec parui pendere quod a-  
mauit, aut minoris aliquando æstimare.  
Tantus fructus ex Salute huius PRINCI-  
PIS, tantus ex Præfectura Eius Academica  
ad nos refertur! & referetur omnino maior  
ampliorque in futurum. Cum annis enim  
crescit amor, crescit consuetudo, quam cum  
nostris Musis, cum litterarum sacris colen-  
dam non modo instituit præclare, verum  
etiam adhuc benignissime tenuit atque per  
tot annos continuauit. Cognoscitis itaque,  
summi & nobilissimi Auditores, quam sin-  
gulares causæ atque rationes sint, cur FRI-  
DERICIANAM hunc Natalem solemnissime  
sanctissimeque agere ac celebrare deceat:  
quod ipsa etiam curæ sibi cordique habet,  
maxime, in id nunc vnice intenta, quibus ri-  
tibus, quibus votis atque precibus hunc di-  
em tam venerabilem & auspiciatum pera-  
gat, vt & Serenissimo PRINCIPI atque  
RECTORI suo subiectissimum obsequi-  
um ac reuerentiam declarare possit, & pro  
futuris temporibus fauorem nouum no-  
vamque clementiam suo cultu atque studio,  
demis-

demississimisque officiis atque precibus pro-  
mereri. Id omnino hoc die agendum inter  
vota & gratulationes est, sed quo praeunte  
id agendum & perficiendum sit, mea sane  
interest suspenso atque fluctuante animo  
cogitare. Video id munus mihi, Viri am-  
plissimi, demandatum atque impositum es-  
se, quod etiam pro subiectissima mea erga  
tantum PRINCIPEM & Regiam Eius  
Domum reuerentia suscepi: sed promptius  
suscepi fortassis, & maiore conatu, quam  
sustinere ac perferre per ingenii vires & æta-  
tis rationem potero. Fulgentissimi enim  
PRINCIPIS clarissimus splendor illustrem  
etiam & splendidissimam gratulationem po-  
stulat, quam a meo ingenio atque ætate ex-  
spectare nimium est, & supra quam iudicari  
de iuueni homine eiusque decet studiis: ni-  
hilominus quod susceptum est, quum recu-  
sare iam non liceat, sustineo quantum pos-  
sum, & ad exitum perferre maiori forsân a-  
nimo, quam viribus, constituo, singulari cle-  
mentia PRINCIPIS, cui gratulaturus sum,  
confusus atque fretus, utpote qui ita a Maxi-  
mo PARENTE adsuëfactus est, ut suorum  
ofus

voluntatem magis & conatus soleat respicere, quam operis, quod offerunt, aut sermonis etiam perfectionem. De Vobis autem, Auditores illustres & ornatisimi, mihi minus est, quod dubitem; minime, quod desperem, quia futurum prævideo, Vos vestram mihi benevolentiam, quam tot signis adhuc declarauistis; nunc etiam, quum maxime illam expeto atque exoro, adeo non negaturos esse, ut potius quidquid defuerit orationi meæ, eadem illa benignitate & affectione suppleatis: quo quidquid huius officii est, quod mihi video iam faciendum esse, possim rite ac faustis formulis atque verbis optimis perficere atque feliciter etiam finire.

Qui felicitatem reipublicæ dixerit a BONO PRINCIPE esse, is quod res est, dixisse & mihi, & vobis omnibus, ut credo, Auditores optimi, videtur. Huius enim virtute, industria, cura, & moderatione omnia ita aguntur, dispensantur, & defenduntur, ut legibus suis vigor consistat, cuncta ex æquo & bono iudicentur, & cuique, quod suum est, attribuat, &, ut secure possideat, aucto-



atque auspice; etiam euentus, secundante  
Deo, prosper atque felix sequitur. Id vt in  
rebus omnibus, quas suscipiunt homines, se  
ita habet: ita cum primis in PRINCIPVM  
educatione luculentissime licet obseruare.  
Hæc enim diuinis si auspiciis instituitur, & ad  
rectum honestumque consilia conferuntur,  
non potest illa non frugifera, ac reipublicæ  
salutaris esse: quæ omnia contrario se mo-  
do habent, si ad luxum & res vanas atque lu-  
dicras tenella pectora, quod ita ducuntur a  
suis, etiam adsuefiunt. Singularis Dei opti-  
mi maximi beneficentia est, quod nutu suo  
Serenissimæ DOMVI BRANDEN-  
BVRGICAE ita adfuit, vt, quousque an-  
nales reuolui possunt, semper PRINCIPES  
pios, fortes, magnanimos, & virtutum de-  
fensores ea protulerit, quod vtique a cælesti  
indole, quam Deus indidit, habuerunt, quæ  
educationis sollertia industriaque ad illud ex-  
citata fuit, quod Orbis terrarum in Bran-  
denburgicis Heroibus admiratus est, & ho-  
dicque omnes virtutis æstimatores verique  
censores admirantur. Non longius nobis  
recurrendum est per tempora, vt exem-  
plum

plum inde petamus ; Serenissimus ac Potentissimus REX BORUSSIAE, DOMINVS noster longe clementissimus, exemplo illustrissimo est, quo lucidissime demonstratur, quantum HEROICA INDOLES, sub faustis enutrita penetralibus, ad virtutem & animi magnitudinem valeat, qua mens divina a teneris imbuta, vnice ad illam, quæ ex virtute & præclare factis est, immortalē gloriam & nominis æternitatem adspiravit. Ad quod maximum & incomparabile exemplum quum Serenissimi IVVENTVTIS PRINCIPIS, ipso providentissimo PATRE iubente, nunc omnis cura & educatio referatur; pronum est intelligere, quantum Principem, ex felicissima stirpe ortum, & ad virtutis gloriam suorumque salutem diligentissime institutum, sperare omnes possumus, immo de illo confidere. Recte nobis auguria addicunt; quod faustum est, signa omnia promittunt; & dudum se protulit ingenium, dignum tantis Maioribus, respondens suæ origini, quæ a cælo est, ad honesta, ad præclara omnia contendens, vt PATREM REGEM, AVVM

C 2

HE-

HEROEM, aliquando humano generi referat. Adfuit Deus formantium industria, & in iis artibus ac disciplinis, quæ dignæ Principe, dignæ Rege sunt, tam eximios adhuc progressus fecit, vt PRINCIPEM numeris omnibus perfectum, & gloriosis Maioribus, Augusto in primis PARENTI simillimum, propediem habituri simus. Institutionem enim exempla iuuant, quæ Serenissimus hic PRINCEPS noster quotidie quidem vetera, noua ex præclaris litteris discit, qua via ad virtutem grassati Reges fuerint, quantas res magni Duces gesserint, quantaque illorum sit gloria in posteritate: atque sic semper præparati futuri Duces atque Reges fuerint. Idem vero PRINCEPS Serenissimus in eo felix est, quod in DOMO sua si non maiora, tamen æque magna atque clara exempla habet, quæ imitetur, quæ efficaciora tanto sunt, quanto propius contingunt generosum EIVS sanguinem. Est enim ita natura comparatum, vt quæ generis propinquitate nos attingunt, magis nos stimulent concitentque ad sequendum, quam aliena, peregrina, & longius



gius petita: quia nostros natura amamus, & ad imitandum æmulandumque proponimus, quod quoties vel præsentibus intuemur, vel illorum adspicimus imagines, aut eorum res gestas recordamur; vim in animum nostrum & aculeum quasi infigunt, qui excitet atque impellat ad maxima quæque, illorum more, adgredienda, quod eo promtius ab adolescente fit, quo instinctus, quem natura dat, est in illo vehementior. Vim enim habet fortissimam, quum Pater Aeneas, & Auus ac Auunculus maior, vterque Hector, iuniorem Principem, excitat. Ardescere sane oportet iuuenilem animum, & cupiditate flammante incendi, quum tantos Duces, tantos in Maioribus suis Heroes intuetur: vt fieri aliter non possit, quin illorum gloria ad virtutis æmulationem incitatus, naturæ quadam illecebra, quæ in sanguine est, rapiatur, vt acriore cursu contendat, quo illos imitari possit, & ad eandem gloriam virtute pari, & meritis æque magnis ac illustribus se proferre. Magna & valida ab EXEMPLIS incitamenta sunt: sed tamen sunt alia maiora, quæ fortius promo-

D

vent,

vent, acutius instigant, si in indolem excel-  
sam, & propensam in virtutes, incidunt.  
Nam quosdam Deus etiam in magna fortu-  
na & rebus lautioribus collocavit, qui vero,  
quod sordido sunt ingenio, tanta bona nec  
intelligunt, neque aestimant, sed ut in vitia  
proni sunt, sic pietatem, fidem, & ceteras,  
quas optimus quisque colit, virtutes, inter  
privatorum bona numerant; ipsi, qua iu-  
vat, eunt, ne, si his quoque legibus adstricti  
sint, precario regnare & minus imperare vi-  
deantur. Cum his nobis iam non agendum  
est, quum PRINCEPEM praestantiore in-  
dole habeamus, quam ut ad sordes eiusmo-  
di respiciat. Magna, sublimia, & gloriosa  
esse oportet, quae excelsum ILLIUS ani-  
mum adficient, ut in iis curam suam & stu-  
dium & omnem exercitationem, remisio-  
nes etiam laxati animi, quae magnis quoque  
mentibus concessae sunt, ponat atque con-  
stituat. Hunc, qua alii abutuntur, ad virtu-  
tem & gloriam instigat magna fortuna at-  
que gloria, quae quot incrementa capit,  
Deo sic benignissime largiente; tot novos  
inde PRINCEPS stimulos ad maiorem  
vir-

virtutem adsequendam in se excipit. AVI-  
TA gloria, PATERNA felicitas semper ipsi in-  
signi hortamento erant, vt ad virtutem  
contenderet, & quam ob oculos propo-  
sitam videbat gloriam, imitamentis suis feli-  
citer adsequeretur. Postquam vero, propi-  
tio caelo aduente, nouum & maximum de-  
cus, DIADEMA & REGIVM NOMEN, in Do-  
mum eius inlatum fuit; incredibile dictu est,  
quo maiore animo, feruentioreque studio  
ac cupiditate in virtutis cursu progressus  
maximos fecerit, vt quod Regium est, hoc  
est summum & cellisimum, Deo duce, for-  
tuna comite, obtineret, & vbique se talem  
præstaret, qui virtute & maximis meritis  
sit dignissimus, vt & ipse aliquando Regio  
ornatu & Diademate condecoretur. Satis  
hoc incitamenti erat, virtutum Regiarum  
studio ad summum fastigium peruehendo:  
non autem satis fuit cælesti prouidentia,  
quæ plures stimulos in animum huius IV-  
VENTVTIS PRINCIPIS iniecit, vt acer-  
rime, quem ingressus est, cursum virtutis  
Regiæ persequeretur. Notissimum omni-  
bus est, quantum ius Is nuper possidendi no-

MINIOJ

D 2

vas

vas & splendidae prouincias ex hereditate  
REGIS Britannorum gloriosissimi acce-  
perit, quæ sane nouis & acrioribus stimulis  
iuuenilem animum concitant, quam vel a-  
liarum regionum possessiones possint.  
Præcipua illarum supremus Arausiensis  
Principatus est, quod splendidissimum no-  
men quum cogitat, quanto aculeo percelli  
EVM putatis Auditores, quia illud memo-  
riam tot clarissimorum Heroum, WILHEL-  
MORVM, MAVRICIORVM, FRIDERICO-  
HENRICORVM, in memoriam reuocat, &  
in animum ita inducit, vt ille non possit vir-  
tutum cogitatione, quas Orbis in ARAUSI-  
ENSIBVS miratur & stupefcit, non maximo  
ardore inflammari, vt hos etiam inuictos  
Duces & gloriosos Heroes, quamprimum  
ætas permiserit, bellicis operibus, aliisque  
summis virtutibus æmuletur. Hi enim fue-  
runt, qui Hispaniæ Regum potentiam fre-  
gere, qui Foederatis Belgarum Prouinciis  
libertatem restituerunt, conseruarunt, &  
consiliis suis illarum opes ad tantum robur  
& magnitudinem perduxerunt, vt nunc flo-  
rentissima & potentissima sit illa Foedera-  
torum

torum Belgarum respublica. Qui primum  
VVILHELMVM intuetur, auspiciem &  
auctorem vindicandæ libertatis, tantam in  
eo animi magnitudinem videt, vt nec in ve-  
tustis annalibus facile inueniat, quem cum  
illo comparare possit. Attenuatæ res Bel-  
garum erant, prouinciæ omnes afflictissi-  
mæ, exhaustæ ciuitates Hispanorum tyran-  
nide, optimo quoque vel interemto, vel in  
vincula coniecto, vel expulso patria, aut vl-  
tro fugiente, vt immanem crudelitatem e-  
vaderet. Plenum exsiliis mare, plenæ bustis  
& patibulis vrbes, & tam tristis vbique faci-  
es, vt qui viderant, quid summum in liber-  
tate esset, iam sentirent, quid vltimum in ser-  
uitute. Secundis rebus bene sperare humi-  
lium etiam & vilissimorum est: at oppres-  
sa libertate, ereptis bonis omnibus, supplicio  
adfectis fortioribus, non desperare, sed con-  
tra fortunam spei insistere, & eius instinctu  
non adgredi modo rem arduam & summe  
periculosam, sed persequi etiam, & de euen-  
tu non solum sperare bene, sed confidere et-  
iam, virtute vires & victoriam promitten-  
te; hoc, inquam, qui facit, is non modo cum

E

maxi-

maximis Regibus est comparandus, sed sum-  
mis etiam, quos antiquitas venerata fuit, an-  
teferendus est Heroibus. Tantæ virtutis, tan-  
tæ magnanimitatis exemplum WILHEL-  
MVS primus Arausionensis præbet. Quan-  
tum vero putatis, Auditores, WILHEL-  
MVM in hac gente vltimum, Britannorum  
nuper Regem, singulare & incomparabile  
omnium maximarum virtutum & rerum  
gestarum reliquisse imitamentum? Hic a-  
picem auitæ gloriæ imposuit, dum virtute  
meruit & rerum gestarum gloria, vt Britan-  
ni ipsum sibi REGEM expeterent, ac trium  
regnorum fulgentissimis coronis, tamquam  
dignissimum omnium, condecorarent.  
Quoquo ergo Serenissimus noster IV-  
VENTVTIS PRINCEPS oculos con-  
vertit, & animum intendit, cogitatque ve-  
teres, nouos regionum titulos atque hono-  
res, vndique exstimulatur ad imitandos eos,  
qui hos titulos adquisuerunt: quod dum fa-  
ciet, vti facit, & pergit facere; ad illorum et-  
iam gloriam, quæ immortalis est, certissi-  
me perueniet; vt adeo nihil desit, quod quo-  
cumque modo præclaram indolem ad vir-  
tutes,

ixm

E

tutes,

tutes, ad laudem, ad gloriam, suamque & reipublicæ felicitatem possit perducere. Ad- sunt omnia, ex quibus spes magna possit concipi: adsunt specimina & tirocinia egregia, quæ comprobant, non frustra de tanta indole adhuc omnes sperasse quod summum est: adsunt quoque quæ spem nostram in futura tempora non producant modo, sed confirment etiam, & certissimam reddant, tot domestica, eaque illustrissima exempla, quæ sponte currenti calcar addunt, vt pergat eorum virtutem æmulari; nec nominis tantum ac titulorum & amplissimarum regionum, sed, quod est maximum, nec sine imitatione & propria virtute fieri potest, gloriæ quoque heres ex asse fieri. Hinc quanta sit spes nostra, quanta fiducia nitamur, clarissime omnibus elucet: nec quisquam negat, propitio fato contigisse, vt **PRINCIPEM IVVENTVTIS**, in quo spes publica recumbat, habeamus eum, qui vt ingenio Maioribus par, ita virtutibus quoque **PARENTVM** Serenissimorum cura & sollertia omnino reddatur simillimus. Ingens munus est cælestis providentiæ, liberos

ros habere, qui ducentium manum atque  
nutum subsequantur, & in virtutis via ma-  
gis magisque in dies promoucant. Hi enim  
sunt, quorum profectu parentes lætentur:  
hi, in quibus & spem figant suam, & rerum  
suarum atque familiæ commoda stabiliant:  
hi quoque, a quibus solatium senectutis pe-  
tant, si protrahere ipsis vitam benigniore  
fato contigerit. Quodsi priuatis libero-  
rum indoles ad virtutem adsuefacta tantam  
lætitiã adfert ac solatium, quod vero non  
suis curis ac industriæ, sed Deo fortunanti  
acceptum ferunt: quanto maius cæli munus  
erit, **PRINCIPEM** ita natum, ita forma-  
tum & eductum habere, vt non solum bene  
sperare, sed confidere etiam possint ciues,  
illius virtute fore, vt salus publica, vt tem-  
porum felicitas, qua, moderante **REGE**  
Sapientissimo, ad hanc vsque diem fruimur,  
non sit temporaria, sed ad posteros etiam  
proferatur, atque ita vere fiat perpetua. In-  
telligitis nunc, Auditores splendidissimi,  
quantum Deo debeamus, a quo tam eximi-  
um bonum & cæleste munus accepimus:  
reminisci etiam nos omnes decet, quæ supe-  
riori



riori anno a Deo immortalī precati sumus; quæ conceptis votis optauimus, sperauimusque futura, si Deus propitio numine nobis adfuerit: hæc, inquam, si recordamur & ad mentem reuocamus, nos votorum reos esse ipsa salute **PRINCIPIS** & publica felicitate conuincimur. Quare æquum, iustum ac necessarium nobis est, vt, quæ volumus solemni ritu, quibusque rebus nos obstrinximus, easdem etiam soluamus; postquam quæ optauimus, feliciter, vt videtis, consecuti sumus. Deo itaque, a quo habemus, quod precati eramus, immortales agamus gratias, quod florentissimum **IVVENTVTIS PRINCIPEM** ad delictum Maximorum **PARENTVM**, ad patriæ vniuersæ, id est Regni & Prouinciarum securitatem atque salutem, ad firmandam spem publicam, ad huius etiam **FRIDERICIANÆ** Academiae tutelam & solatium, pro æterna sua benignitate, non modo saluum atque incolumem præstiterit, sed studiis quoque **IPSIVS**, quibus ad summa omnia contendit, in maius & altius prouehendis ita adfuerit, vt talem aliquando futurum esse, qualem

F

lem

lem sperauimus, omnino sumus certissimi.  
Videmus inde, diuinæ clementiæ infinitam  
abundantiam, qua semper Serenissimam  
DOMVM BRANDENBURGICAM & fouit, &  
mirifice ornauit, cuius ex PRINCIPIS,  
quem colimus, salute, luculentissimum ar-  
gumentum habemus, dum supra innume-  
rabilia dona atque munera, quæ per singu-  
los adhuc annos Deus largitus est, etiam v-  
nicum hunc PRINCIPEM, in quem spes  
patriæ reclinat, saluum & incolumem serua-  
uit. Videmus etiam exinde, non infructuo-  
sas nostras preces esse, non irrita, quæ vota  
nuncupamus. Id quod spem nobis facit in-  
fallibilem, quæ hoc solemnī die precaturi  
sumus pro salute PRINCIPIS IUVEN-  
TVTIS, grata quoque Deo fore, vt votis  
nostris, quæ pro futuro tempore concipie-  
mus, perinde adnuat beneuolentia sua, vt  
adhuc cuncta, quæ precati sumus, benignis-  
sime audiat, atque etiam dedit.

ou Vides sic, PRINCEPS Serenissime,  
quam carus Deo, quam dilectus omnibus  
Paterno imperio subiectis sis, qui pro Tua  
non minus salute Deo supplicant, quam pro  
poten-

potentissimi PARENTIS, REGIS sui ac  
DOMINI, felicitate: ad quam salus TVA  
quântum momenti adferat, nemo est qui i-  
gnoret. Etenim habet ille in Te, quod mi-  
rifice ipsum exhilaret atque delectet, quod  
vtique felicitatem EIVS non adiuuat mo-  
do, sed in solido etiam constituit atque con-  
firmat. Anniuersarius hic dies est, quo vo-  
ta soluimus, vota nuncupamus pro salute  
TVA: soluimus Deo pro data & præsentî:  
nuncupamus pro sperata, quæ non minus  
certa nobis est per cælestis benignitatis rati-  
ones, quam est illa diuinitus data, & quam  
hæc præsens est, qua omnes mirum in mo-  
dum hodie lætamur. Ad quintum deci-  
mum Deus TE perduxit annum, & ita du-  
xit incredibili clementia sua & bonitate, vt  
saluus nunc & incolumis hunc nouum nata-  
lem agas, & priorum temporum profectu  
nouam spem maiorum per annos singulos  
facias, dum par MAIORIBVS TVIS glorio-  
sis, & in primis felicissimo PARENTI, vir-  
tutum meritis, & quæ has sequitur, gloria  
immortali efficiaris. Gratulamur ergo om-  
nes TIBI, PRINCEPS Serenissime, ac  
idem-

identidem gratulamur, qui eo loco natus es, vt ad omnia summa Te origo ducat: ea cura educatus es, vt bene de TE omnes sperent, immo confidant Tui: eos in virtute ac sapientia progressus facis, vt non iam sperent, sed praelumant ex Te, quidquid perfectissimum Principem ornat, & humano generi, cuius praesidio & tutelae datus es, commendat. Salue ergo, PRINCEPS florentissime, & laetare felicitate TVA, laetare Tuorum gloria virtutibus summis parta: & ad parem, aut maiorem, si quid maius esse potest, consequendam, perge via, quam ingressus es, qua longe iam es progressus; vt pulcherrimum florem, quem in Te omnes mirantur, breui post pulcherrimi fructus sequantur, ad rempublicam, ad patriae salutem, in adiumentum potentissimi PATRIS adferendi. Deus Te seruet, PRINCEPS, ac studiis TVIS & coeptis omnibus ita adnuat, vt circumacto anno maiores ei gratias, vota soluturi, agamus, Tibique de conseruata salute, de incremento virtutis, de felicitatis accessionibus deuote ac demisse gratulemur, isque NATALIS TVVS | quotannis laetior feliciorque TIBI & TVIS recurrat.

*Jo 1633.*

*4<sup>o</sup>*





ORATIO PANEGRICA,

QVA

SERENISSIMO PRINCIPI AC DOMINO,  
DOMINO

FRIDERICO  
WILHELMO,

REGNI BORVSSIAE HEREDI,  
MARCHIONI BRANENBVRGICO, ITI-  
DEMOVE, QVI EIVS GENTIS EST, ELECTORATVS, ET SV-  
PREMI ARAVSIENSIS PRINCIPATVS HEREDI, DVCI MAGDE-  
BVRGI, CLIVIAE, IVLIACI, MONTIVM, STETINI, POMERANIAE,  
CASSVBIVM, VINIDORVM, ET IN SILESIA CROSNAE, BVRG-  
GRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADII, MINDAE,  
CAMINI, COMITI HOHENZOLLERAE, MARCAE, RAVENSBER-  
GAE, LINGAE, MEVRSAE, BVRAE ET LEERDAMI, MAR-  
CHIONI VEERAE ET VLISSINGAE, DYNASTAE IN  
RAVENSTEIN, LAVENBURG, BVTOW, ARLAY  
ET BREDA, CETERA,

PRINCIPI IVVENTVTIS,  
ACADEMIAE FRIDERICIANAE  
RECTORI MAGNIFICENTISSIMO,  
ET CLEMENTISSIMO DOMINO,  
PVBLICO EIVSDEM ACADEMIAE NOMINE

DE NATALI XV

FELICI SIDERE XV AVGVSTI CIOIÖCCII

EXORTO,

SVBIECTISSIMA DEMISSISSIMAQVE DEVOTIONE  
GRATVLATVS EST

IOHANNES CASPAR KÖNIGK,  
ZEHDENICENSIS MARCHICVS.



Typis CHRISTOPH. ANDREAE ZEITLERI, ACAD. TYPOGR.

